

Τετραμηνιαίο Επιστημονικό Περιοδικό

Διευθυντής Σύνταξης

Αναστάσιος Ι. Μυλωνάς
 Αραχωσίας 1-3, Ιλίσια,
 15771, Ζωγράφου
 Τηλ: 210 771 1603

e-mail: archives@haoms.org

Επίτιμος Διευθυντής Σύνταξης

Γεώργιος Χ. Πάνος

Αναπληρωτές Διευθυντές Σύνταξης

Γρ. Βενέτης, Β. Πετσίνης

Βοηθοί Σύνταξης

Ε. Καλφαρέντζος, Η. Χρονάς

Διατελέσαντες Διευθυντές Σύνταξης

Άγγελος Αγγελόπουλος: 2000-2004

Ιωάννης Ιατρού: 2005-2007

Γεώργιος Χ. Πάνος: 2008-2012

Νάντια Θεολόγη-Λυγιδάκη: 2012-2016

Επίτιμη Διεθνής Συμβουλευτική Επιτροπή

Julio Acero, Spain, George Dimitroulis, Australia, Takashi Fujibayashi, Japan,
 Orhan Guven, Turkey, John Helfrick, USA, Henri Thuau, Great Britain

Επιστημονική Επιτροπή Περιοδικού

Κ. Αλεξανδρίδης

Κ. Αντωνιάδης

Ε. Βαϊρακτάρης

Κ. Βαχτσεβάνος

Σ. Γαβριήλ

Σ. Δαλαμπίρας

Ι. Δημητρακόπουλος

Χ. Δενδρινός

Λ. Ζουλούμης

Γ. Ηλιάδης

Β. Θωμισίδης

Ι. Ιατρού

Δ. Καρακάσης

Ε. Καραμπούτα

Ν. Κατσικέρης

Α. Κολοκοτρώνης

Ν. Λαζαρίδης

Χ. Λαζαρίδης

Α. Μαρκόπουλος

Χ. Μάρτης

Μ. Μεζίτης

Γ. Ορφανίδης

Π. Παναγιώτου

Δ. Παπαβασιλείου

Ν. Παπαδογεωργάκης

Γ. Παπάζογλου

Α. Πατρικίου

Γ. Πολυζώης

Γ. Ράλλης

Θ. Ράπης

Θ. Σεμερτζίδης

Α. Σκλαβούνου

Χ. Σκουτέρης

Ε. Στεφάνου

Φ. Τζέρμπος

Ι. Τηλαβερίδης

Α. Τριανταφυλλίδου

Α. Τσίρλης

Κ. Τσικλάκης

Η. Φερέτης

Π. Χατζημανώλης

Π. Χριστόπουλος

Περιεχόμενα

Editorial.....	47-48
Η αντιμετώπιση του κρανιογναθοπροσωπικού τραύματος κατά τον Ελληνοϊταλικό πόλεμο 1940-1941	49-62
Αναστάσιος Ι. Μυλωνάς, Έφη Πουλάκου-Ρεμπελάκου, Φώτιος Χ. Τζέρμπος, Ευαγγελία Χ. Παπαδοπούλου	
Ιατρογενείς κακώσεις κάτω φατνιακού νεύρου κατά την τοποθέτηση οδοντικών εμφυτευμάτων	
Παρουσίαση δύο περιπτώσεων και ανασκόπηση της βιβλιογραφίας	63-76
Λάμπρος Γκουτζάνης, Αγγελική Καραμανώλη, Δήμητρα Μανιάτη, Βάγια Μπούτλα, Παναγιώτης Γκουτζάνης, Βασίλειος Πετσίνης	
Παθολογικές εξεργασίες με κυανή απόχρωση στη φατνιακή ακρολοφία νεογνών	
Βιβλιογραφική ανασκόπηση	77-87
Φώτιος Μπουντανιώτης, Νάντια Θεολόγη-Λυγιδάκη	
Ο ρόλος του Cetuximab στον καρκίνο του Στόματος: Τρέχουσες απόψεις και μελλοντικές προοπτικές	89-97
Δημήτριος Μασταγκάς, Ιωάννης Χατζηστεφάνου, Χαράλαμπος Ανδρεάδης, Βασίλειος Κόγιας, Κωνσταντίνος Βαχτσεβάνος, Κωνσταντίνος Αντωνιάδης	
Επιλογές από την βιβλιογραφία	99-100
Ματιές στην Ιστορία της Ιατρικής	101-102
Ανακοινώσεις	103
Οδηγίες για τους συγγραφείς	104-105

Ιδιοκτησία

Ελληνική Εταιρεία Στοματικής και Γναθοπροσωπικής Χειρουργικής
 Μαιάνδρου 23, 115 28 Αθήνα
 Τηλ: 210 721 1845, Fax: 210 721 5082

Διεύθυνση διαδικτύου: www.haoms.org, e-mail: info@haoms.org

Εκδότης

Οδοντιατρικό Βήμα ΜΕΠΕ

Υπεύθυνος Τυπογραφείου

Φερέτος Τηλ: 210 3300646

Ετήσια συνδρομή

Εσωτερικού: 50€

Εξωτερικού: 70€

Φοιτητές: 35€

Τιμή τεύχους: 30€

Έδρα έκδοσης: Σκουφά 64, 106 80 Αθήνα

Τηλ: 210 381 4939, Fax: 210 3803327

e-mail: odvima@otenet.gr, www.odvima.gr

Triannual Scientific Journal

Editor - in - Chief

Anastassios I. Mylonas
1-3 Arahossias Street, Ilissia,
15771, Zografou, Greece
Tel: +30 210 771 1603

e-mail: archives@haoms.org**Honorary Editor-in Chief**

George Ch. Panos

Associate Editors

Gr. Venetis, V. Petsinis

Assistant Editors

E. Kalfarentzos, H. Chronas

Former Editors-in-Chief

Angelos Angelopoulos: 2000-2004

Ioannis Iatrou: 2005-2007

George Ch. Panos: 2008-2012

Nadia Theologie-Lygidakis: 2012-2016

Honorary International Advisory Board

Julio Acero, Spain, George Dimitroulis, Australia, Takashi Fujibayashi, Japan,
Orhan Guven, Turkey, John Helfrick, USA, Henri Thuau, Great Britain

Scientific Committee

C. Alexandridis	N. Katsikeris	G. Rallis
K. Antoniadis	A. Kolokotronis	Th. Rapis
E. Vairactaris	N. Lazaridis	T. Semerzidis
K. Vachtsevanos	C. Lazaridis	A. Sklavounou
S. Gabriel	A. Markopoulos	Ch. Skouteris
S. Dalabiras	C. Martis	E. Stefanou
I. Dimitrakopoulos	M. Mezitis	F. Tzerbos
C. Dendrinou	G. Orfanidis	I. Tilaveridis
L. Zouloumis	P. Panagiotou	A. Triantafyllidou
G. Eliades	D. Papavasiliou	A. Tsirlis
V. Thomaidis	N. Papadogeorgakis	K. Tsiklakis
I. Iatrou	G. Papazoglou	H. Feretis
D. Karakasis	A. Patrikiou	P. Hatzimanolis
I. Karabouta	G. Polyzois	P. Christopoulos

Contents

Editorial	47-48
The management of crano-maxillofacial trauma during the Greco-Italian war 1940-1941	49-62
Anastassios I. Mylonas, Effie Poulakou-Rebelakou, Fotios Ch. Tzerbos, Evangelia Ch. Papadopoulou	
Iatrogenic inferior alveolar nerve injuries during implants placement: Report of two cases and review of the literature	63-76
Labros Goutzanis, Aggeliki Karamanolis, Dimitra Maniati, Vagia Boutla, Panagiotis Goutzanis, Vassilios Petsinis	
Bluish oral lesions on the neonatal alveolar ridge Literature review	77-87
Fotios Bountaniotis, Nadia Theologie-Lygidakis	
The role of Cetuximab in Oral Cavity Cancer: Current views and future perspectives	89-97
Dimitrios Mastagkas, Ioannis Chatzistefanou, Charalampos Andreadis, Vasileios Kogias, Konstantinos Vachtsevanos, Konstantinos Antoniadis	
Literature selection.....	99-100
Glances in the History of Medicine	101-102
Announcements	103
Guide for Authors	104-105

Owner

Hellenic Association for Oral and Maxillofacial Surgery
23 Meandrou Street, 115 28 Athens, Greece
Tel: +30 210 721 1845, Fax: +30 210 7215082
Website: www.haoms.org, e-mail: info@haoms.org

Publisher

Odontiatriko Vima MEPE

Printing

Feretos Tel. +30 210 3300646

Annual Subscription Rates

Annual fee (domestic):	50€
Annual fee (international):	70€
Students:	35€
Single Copy:	30€

Publishing Office: 64 Skoufa str., 106 80 Athens Greece

Tel: +30 210 3814939 Fax: +30 210 3803327

e-mail: odvima@otenet.gr, www.odvima.gr

Η αντιμετώπιση του κρανιογναθοπροσωπικού τραύματος κατά τον Ελληνοϊταλικό πόλεμο 1940-1941

Αναστάσιος Ι. ΜΥΛΩΝΑΣ¹, Έφη ΠΟΥΛΑΚΟΥ-ΡΕΜΠΕΛΑΚΟΥ²,
Φώτιος Χ. ΤΖΕΡΜΠΟΣ³, Ευαγγελία Χ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ⁴

Κλινική Στοματικής και Γναθοπροσωπικής Χειρουργικής Θεραπευτηρίου "METROPOLITAN" (Δ/ντής: Αναπλ. Καθηγητής Φ. Χ. Τζέρμπος), Εργαστήριο Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Ιατρικής (Δ/ντρια: Αναπλ. Καθηγήτρια Ε. Πουλάκου-Ρεμπελάκου), Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ, Φαρμακείο "Π. Δ. ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ" (Δ/ντρια: Ε. Χ. Παπαδοπούλου)

The management of cranio-maxillofacial trauma during the Greco-Italian war 1940-1941

Anastassios I. MYLONAS, Effie POULAKOU-REBELAKOU,
Fotios Ch. TZERBOS, Evangelia Ch. PAPADOPOULOU

Department of Oral and Maxillofacial Surgery (Head: Assoc. Professor F. Ch. Tzerbos), "METROPOLITAN" Hospital, Department of History and Philosophy of Medicine (Head: Assoc. Professor E. Poulakou-Rebelakou), School of Medicine, National and Kapodistrian University of Athens, "P. D. Marinopoulos" Pharmacy (Head: E. Ch. Papadopoulou)

Ιστορική ανασκόπηση
Historical review

ΠΕΡΙΛΗΨΗ: Εισαγωγή. Κατά τον Ελληνοϊταλικό πόλεμο 1940-1941 οι επιζήσαντες και διακομισθέντες σε διάφορα νοσοκομεία των Αθηνών τραυματίες της γναθοπροσωπικής χώρας ανήλθαν περίπου σε 200.

Υλικό και μέθοδος. Στην παρούσα αναδρομική κλινικοστατιστική μελέτη τραυματολογικού και ιστορικού ενδιαφέροντος, παρουσιάζονται 78 άνδρες, βαρέως ως επί το πλείστον κρανιογναθοπροσωπικοί τραυματίες του Ελληνοϊταλικού πολέμου 1940-1941, που εισήχθησαν και αντιμετωπίστηκαν στο Γναθοπροσωπικό Τμήμα Τραυματιών Πολέμου (Γ.Τ.Τ.Π.) του Νοσοκομείου «Ερυθρός Σταυρός», κατά το χρονικό διάστημα από 8/11/1940 έως 1/6/1944.

Αποτελέσματα. Οι κρανιογναθοπροσωπικές κακώσεις των 78 τραυματιών αφορούσαν σε 40 κατάγματα μέσου τριτημορίου σκελετού του προσώπου (14 τραυματίες), 111 κατάγματα κάτω τριτημορίου (54 τραυματίες) και 64 συνδυασμένα κατάγματα μέσου (n=40) και κάτω τριτημορίου (n=24) σκελετού του προσώπου (10 τραυματίες). Η θεραπευτική αντιμετώπιση περιελάμβανε κλειστή ανάταξη των καταγμάτων της άνω γνάθου και ανοικτή ανάταξη των καταγμάτων της κάτω γνάθου, τόσο με ενδοστοματική όσο και εξωστοματική προσπέλαση.

ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ: Κρανιογναθοπροσωπικό τραύμα, Ελληνοϊταλικός πόλεμος 1940-1941, Νοσοκομείο «Ερυθρός Σταυρός»

SUMMARY: Introduction. During the Greco-Italian war 1940-1941, the survived patients with cranio-maxillofacial trauma transferred to various hospitals of Athens, reached almost 200 casualties.

Material and methods. In this retrospective clinical and statistical study of traumatological and historical interest, 78 severely injured men are presented, having been in most of the cases severe cranio-maxillofacial casualties of the Greco-Italian war 1940-1941, who were admitted and treated at the Maxillofacial Surgery Department of War Casualties (M.S.D.W.C.) of the "Hellenic Red Cross" Hospital, from November 8, 1940 to June 1, 1944.

Results. The cranio-maxillofacial injuries of the 78 trauma patients included 40 fractures of the middle-third of the facial skeleton (14 patients), 110 fractures of the lower-third (54 patients), and 64 combined fractures of the middle (n=40) and lower-third (n=24) of the facial skeleton (10 patients). The therapeutic management included closed reduction of maxillary fractures and open reduction of mandibular fractures with either intraoral and extraoral approach. Autologous bone grafts from the anterior iliac crest, the tibia, and the 7th rib, were used for the reconstruction of mandibular osseous defects.

KEY WORDS: Cranio-maxillofacial trauma, Greco-Italian war 1940-1941, "Hellenic Red Cross" Hospital

¹Δρ Δρ ΣΓΠΧ, Αναπλ. Διευθυντής, Κλινική ΣΓΠΧ Θεραπευτηρίου «METROPOLITAN», Άμισθος επιστημονικός συνεργάτης, Εργαστήριο Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ
²Αναπλ. Καθηγήτρια, Διευθύντρια Εργαστηρίου Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ
³Αναπλ. Καθηγητής ΣΓΠΧ Οδοντιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ, Διευθυντής, Κλινική ΣΓΠΧ Θεραπευτηρίου «METROPOLITAN»
⁴Φαρμακοποιός, Διευθύντρια Φαρμακείου «Π. Δ. ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ»

Ιατρογενείς κακώσεις κάτω φατνιακού νεύρου κατά την τοποθέτηση οδοντικών εμφυτευμάτων Παρουσίαση δύο περιπτώσεων και ανασκόπηση της βιβλιογραφίας

Λάμπρος ΓΚΟΥΤΖΑΝΗΣ¹, Αγγελική ΚΑΡΑΜΑΝΩΛΗ², Δήμητρα ΜΑΝΙΑΤΗ²,
Βάγια ΜΠΟΥΤΛΑ², Παναγιώτης ΓΚΟΥΤΖΑΝΗΣ³, Βασίλειος ΠΕΤΣΙΝΗΣ¹

Κλινική Στοματικής και Γναθοπροσωπικής Χειρουργικής (Διευθυντής: Καθ. Ι. Ιατρού), Οδοντιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

Iatrogenic inferior alveolar nerve injuries during implants placement: Report of two cases and review of the literature

Labros GOUTZANIS, Aggeliki KARAMANOLI, Dimitra MANIATI, Vagia BOUTLA,
Panagiotis GOUTZANIS, Vassilios PETSINIS

Department of Oral and Maxillofacial Surgery (Head: Prof. I. Iatrou), School of Dentistry, National and Kapodistrian University of Athens

Κλινική ερευνητική εργασία
Clinical research paper

ΠΕΡΙΛΗΨΗ: Οι κακώσεις του κάτω φατνιακού νεύρου (ΚΦΝ) που είναι δυνατόν να προκληθούν ιατρογενώς κατά τη διενέργεια διαφόρων επεμβάσεων, δημιουργούν αισθητηριακές δυσλειτουργίες του κάτω χείλους, της γενειακής χώρας, των προστομακών ούλων κλπ., οδυνηρές για τον ασθενή. Το γεγονός ότι οι κακώσεις αυτές συμβαίνουν συχνά σε επεμβάσεις τοποθέτησης εμφυτευμάτων, που αποτελούν πλέον ρουτίνα στην κλινική άσκηση της Στοματικής και Γναθοπροσωπικής Χειρουργικής, καθιστά το θέμα πάντα επίκαιρο. Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι η ανάλυση των αιτιών που οδηγούν σε ιατρογενή κάκωση του ΚΦΝ κατά την διάρκεια τοποθέτησης εμφυτευμάτων μέσα από την παρουσίαση δύο περιστατικών και την ανασκόπηση της διεθνούς βιβλιογραφίας. Η αναγνώριση των παραγόντων κινδύνου, ο επιμελής προεγχειρητικός έλεγχος, η ενδεδειγμένη χειρουργική τεχνική και η εμπειρία του χειρουργού, αποτελούν τις απαραίτητες προϋποθέσεις για την αποφυγή τραυματισμού του ΚΦΝ κατά την επέμβαση τοποθέτησης οδοντικών εμφυτευμάτων.

ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ: Κάκωση, κάτω φατνιακό νεύρο, οδοντικά εμφυτεύματα

Παρελήφθη: 5/4/2016 - Έγινε δεκτή: 24/6/2016

SUMMARY: Inferior alveolar nerve (IAN) injuries can be caused iatrogenically, during various operations, and lead to sensory disorders in the lower lip, chin, vestibular gums etc., that are painful for the patient. These injuries often occur during implants placement procedures, which are nowadays a routine practice in Oral and Maxillofacial Surgery, making this subject always relevant. The purpose of this study is to analyse the causes of iatrogenic IAN injury caused during implants placement, as demonstrated through the presentation of two cases and review the relevant international literature. The literature review involves articles on clinical cases in which IAN injury was either caused iatrogenically or prevented by means of accurate preoperative assessment and use of the right surgical procedure. The symptoms of this kind of IAN injury can be temporary or permanent, and vary from mild hypaesthesia to anaesthesia or paraesthesia. The prevention of IAN injury during dental implants placement operations relies heavily on the identification of risk factors, thorough preoperative assessment, correct surgical procedure and experience of the surgeon.

KEY WORDS: Injury, IAN, dental implants

Paper received: 5/4/2016 - Accepted: 24/6/2016

¹Επίκουρος Καθηγητής ΣΓΠΧ ΕΚΠΑ
²Φοιτήτρια Οδοντιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ
³Φοιτητής Οδοντιατρικής Comenius University Μπρατισλάβα

Παθολογικές εξεργασίες με κυανή απόχρωση στη φατνιακή ακρολοφία νεογνών

Βιβλιογραφική ανασκόπηση

Φώτιος ΜΠΟΥΝΤΑΝΙΩΤΗΣ¹, Νάντια ΘΕΟΛΟΓΗ-ΛΥΓΙΔΑΚΗ²

Κλινική Στοματικής και Γναθοπροσωπικής Χειρουργικής (Διευθυντής: Καθ. Ι. Ιατρού), Οδοντιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

Bluish oral lesions on the neonatal alveolar ridge

Literature review

Fotios BOUNTANIOTIS, Nadia THEOLOGIE-LYGIDAKIS

Department of Oral and Maxillofacial Surgery (Head: Prof. I. Iatrou), School of Dentistry, National and Kapodistrian University of Athens, Greece

Βιβλιογραφική ανασκόπηση
Literature review

ΠΕΡΙΛΗΨΗ: Στην φατνιακή ακρολοφία των νεογνών μπορεί να εμφανιστούν μια σειρά βλαβών με παρόμοια κλινική εικόνα. Η κλινική διαφορική διάγνωση βλαβών με κυανή απόχρωση στη φατνιακή ακρολοφία νεογνών περιλαμβάνει την κύστη ανατολής, τον μελανωτικό νευροεξωδερμικό όγκο, το αιμαγγείωμα και λεμφαγγείωμα της φατνιακής απόφυσης και το μελάνωμα. Κάθε μια από αυτές τις εξεργασίες εμφανίζει ιδιαίτερα επιπλέον κλινικά, ακτινογραφικά και ιστολογικά χαρακτηριστικά και διαφορετική βιολογική συμπεριφορά απαιτώντας διαφορετική θεραπευτική αντιμετώπιση.

Ο σκοπός αυτής της βιβλιογραφικής ανασκόπησης είναι η παρουσίαση των εν λόγω βλαβών έτσι ώστε οι παιδίατροι, οι παιδοδοντίστροι και οι γναθοπροσωπικοί χειρουργοί που θα έρθουν σε επαφή με το νεογνό να τις γνωρίζουν και να οδηγηθούν στην έγκαιρη διάγνωση και την κατάλληλη θεραπευτική αντιμετώπισή τους.

ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ: Μελανωτικός νευροεξωδερμικός όγκος, κύστη ανατολής, αιμαγγείωμα, λεμφαγγείωμα, μελάνωμα, νεογνικοί όγκοι στοματικής κοιλότητας.

SUMMARY: There are some oral lesions that may appear on the neonatal alveolar ridge presenting similar clinical features. Clinical differential diagnosis of bluish lesions includes eruption cyst, melanotic neuroectodermal tumor, alveolar hemangioma and lymphangioma and oral melanoma. Each one of these lesions presents special clinical, radiographic and histopathological characteristics and different biological behavior, requiring different treatment approach. The aim of this literature review is to present and discuss these lesions so as pediatricians, pediatric dentists and maxillofacial surgeons, who will examine the neonate, to be informed in order to diagnose them early and treat them appropriately.

KEY WORDS: Melanotic neuroectodermal tumor, eruption cyst, hemangioma, lymphangioma, melanoma, neonatal oral tumors

¹Οδοντίατρος, ΜΤΠΧ
Φοιτητής Οδοντοφατνιακής
Χειρουργικής, Οδοντιατρική
Σχολή ΕΚΠΑ
²Επίκουρη Καθηγήτρια
ΣΤΠΧ, Οδοντιατρική Σχολή
ΕΚΠΑ

Ο ρόλος του Cetuximab στον καρκίνο του Στόματος: Τρέχουσες απόψεις και μελλοντικές προοπτικές

Δημήτριος ΜΑΣΤΑΓΚΑΣ¹, Ιωάννης ΧΑΤΖΗΣΤΕΦΑΝΟΥ¹, Χαράλαμπος ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ^{2*}, Βασίλειος ΚΟΓΙΑΣ¹, Κωνσταντίνος ΒΑΧΤΣΕΒΑΝΟΣ³, Κωνσταντίνος ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ⁴

Κλινική Στοματικής και Γναθοπροσωπικής Χειρουργικής, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Γενικό Νοσοκομείο «Γ. Παπανικολάου» (Διευθυντής: Καθηγητής Κων. Αντωνιάδης), *3ο Τμήμα Κλινικής Ογκολογίας, Θεαγένειο Α.Ν. Θεσσαλονίκης

The role of Cetuximab in Oral Cavity Cancer: Current views and future prospectives

Dimitrios MASTAGKAS, Ioannis CHATZISTEFANOU, Charalampos ANDREADIS*, Vasileios KOGIAS, Konstantinos VAHTSEVANOS, Konstantinos ANTONIADES

Department of Oral and Maxillofacial Surgery, Aristotle University of Thessaloniki, "G. Papanikolaou" General Hospital, (Head: Professor K. Antoniadis), *3rd Department of Clinical Oncology, Theagenion Cancer Hospital, Thessaloniki

Βιβλιογραφική ανασκόπηση
Literature review

ΠΕΡΙΛΗΨΗ: Το Cetuximab, ένα μονοκλωνικό αντίσωμα έναντι του υποδοχέα του επιδερμικού αυξητικού παράγοντα (EGFR), αποτελεί μία από τις νεότερες θεραπευτικές επιλογές στον καρκίνο κεφαλής και τραχήλου από πλακώδες επιθήλιο. Σκοπός της εργασίας είναι να αναλύσει τις τρέχουσες απόψεις για τον ρόλο του φαρμάκου κυρίως στον καρκίνο της στοματικής κοιλότητας καθώς επίσης και τις μελλοντικές του προοπτικές.

Πραγματοποιήθηκε βιβλιογραφική ανασκόπηση των πιο εκτεταμένων κλινικών ερευνών φάσεως III που έγιναν για το Cetuximab και οι οποίες αποτέλεσαν ορόσημο για την έγκριση του παράγοντα ως αξιόπιστη θεραπευτική επιλογή.

Συνολικά έξι μελέτες αναλύθηκαν, οι περισσότερες από τις οποίες αποδεικνύουν την αποτελεσματικότητα του βιολογικού παράγοντα στον τοπικά προχωρημένο, υποτροπιάζοντα και μεταστατικό καρκίνο κεφαλής και τραχήλου από πλακώδες επιθήλιο.

Το Cetuximab συμπληρώνει τα υπάρχοντα θεραπευτικά πρωτόκολλα και φαίνεται να προσφέρει πλεονέκτημα στην ανταπόκριση, τον έλεγχο της νόσου τοπικοπεριοχικά και την συνολική επιβίωση.

ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ: Cetuximab, EGFR, καρκίνος στόματος, καρκίνος κεφαλής και τραχήλου από πλακώδες επιθήλιο

SUMMARY: Cetuximab, a monoclonal epidermal growth factor receptor (EGFR) antibody (inhibitor), is one of the most recent treatment options for squamous cell head and neck cancer. The aim of this study is to analyse the current views on its role mainly in the treatment of oral cavity cancer, as well as its future prospectives.

We reviewed the most extensive phase III clinical trials on Cetuximab, which played a major role in its approval as a reliable treatment option.

A total of six studies were analysed, most of which prove the efficacy of this biological agent on locally advanced, recurrent and metastatic squamous cell head and neck cancer.

Cetuximab complements the current treatment protocols and seems to offer an advantage in terms of response, locoregional control of the disease and overall survival.

KEY WORDS: Cetuximab; EGFR; oral cancer; head and neck squamous cell cancer

¹Ειδικευόμενος ΣΓΠΧ
²Παθολόγος - Ογκολόγος,
Διευθυντής
³Αναπλ. Καθηγητής ΣΓΠΧ
⁴Καθηγητής ΣΓΠΧ